

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Finansuojama Europos socialinio fondo lėšomis

2 tema

**Aukštesnių pasiekimų tarpdisciplininių temų integravimo ir dalykų subendrinimo didaktika
2-asis internetinis seminaras**

Rezultatų gerinimas vykdant ugdymo turinio reformą

Jane Doughty ir Jane English

2022 m. spalio 6 d., ketvirtadienis

1 dalis. Mokymosi siekiniai

- Pasidalyti veiksmais, kurių galite imtis, kad prisidėtumėte prie mokinių rezultatų gerinimo.
- Išnagrinėti tarptautinius pavyzdžius, rodančius ugdymo turinio reformos poveikį mokinių rezultatams.
- Apsvarstyti ugdymo turinio reformos vaidmenį ir jos teikiamą naudą gerinant mokinių rezultatus.
- Apžvelgti galimus pavojus mokinių rezultatams, susijusius su ugdymo turinio reformos įgyvendinimu.

Švietimas Lietuvoje – svarbiausi faktai (EBPO, 2017 m.)

Prisiminkite, kad 1-ojo internetinio seminaro metu svarstėme šiuos faktus:

- Mokinių pažangumo lygis nėra aukštas.
- Nedaug Lietuvos moksleivių išlaiko aukščiausią pažangumo lygį.
- Lietuvos 15-mečių pasiekimai žemesni nei kaimyninių Baltijos šalių moksleivių.

Ir nurodėte priežastis, kodėl manote, kad taip yra...

Priežastys, kodėl mokinių rezultatai nėra aukšti

Pavyzdžiui, teigėte, kad:

Ar norėtumėte į šį sąrašą įtraukti dar ką nors?

Apmąstymai po 1-ojo internetinio seminaro

Paprašėme, kad šiandien į internetinį seminarą atvyktumėte pasirengę pasidalyti apmąstymais apie pirmąjį internetinį seminarą ir veiksmais, kurių planuojate imtis siekdami pagerinti mokinių rezultatus Lietuvos mokyklose.

Norėtume išgirsti jūsų idėjas – įjunkite mikrofonus ir pasidalykite mintimis.

Ilgūdžiai ir žinios dabar ir ateityje

2019 m. EBPO ilgūdžių strategijoje nurodomi įvairūs ilgūdžiai, kurie yra svarbūs ekonominiams ir socialiniams rezultatams, įskaitant:

- **Pamatiniai ilgūdžiai:** raštingumas, mokėjimas skaičiuoti ir skaitmeninis raštingumas.
- **Universalūs kognityviniai ir metakognityviniai ilgūdžiai:** kritinis mąstymas, sudėtingų problemų sprendimas, kūrybinis mąstymas, mokėjimas mokytis ir savireguliacija.
- **Socialiniai ir emociniai ilgūdžiai:** sąžiningumas, atsakingumas, empatija, pasitikėjimas savimi ir bendradarbiavimas.
- **Profesinės, techninės ir specialios žinios bei ilgūdžiai:** reikalingi konkrečių profesijų reikalavimams įvykdyti.

•Šaltinis: EBPO (2019[1]), 2019 m. EBPO ilgūdžių strategija: *ilgūdžiai geresnei ateičiai kurti*, <https://dx.doi.org/10.1787/9789264313835-en>.

Dabartinė padėtis – iššūkis

- Jauni žmonės pasižymi palyginti žemais kognityviniais ir socialiniais bei emociniais įgūdžiais – laikui bėgant jie nepagerėjo.
- Tarp neturinčių palankių sąlygų moksleivių ir tokias sąlygas turinčių išlieka dideli įgūdžių ir išsilavinimo lygių skirtumai.
- Reikalingi aukštesnio lygio kognityviniai (pvz., raštingumas, problemų sprendimas), socialiniai ir emociniai įgūdžiai (pvz., atkaklumas, komandinis darbas).
- COVID-19 pandemija buvo didelis išbandymas mokymo įstaigoms, mokytojams ir šeimoms, kaip nuotoliniu būdu suteikti jauniems žmonėms įgūdžių, nepaliekant nė vieno nuošalyje.

(EBPO, 2021 m.)

Ugdymo turinio reforma – rezultatų gerinimas

Ar ugdymo turinio reforma pagerina mokinių rezultatus?

Ko galime pasimokyti iš:

- Anglijos
- Škotijos
- Suomijos

ugdymo turinio reformos pavyzdžių?

Anglijos ugdymo turinio reforma

Mokymas skaityti pagal sintetinį-fonetinį metodą:

- Ministerija: 2012 m. visose valstybinėse pradinėse mokyklose sintetinis-fonetinis metodas tapo privalomu skaitymo mokymo metodu.
- Kiti mokymo skaityti būdai nutraukti.
- Procentinė pirmaklasių vaikų, pasiekiančių numatytą skaitymo standartą, dalis išaugo nuo 58 % iki 82 %.
- 92 % vaikų pasiekia numatytą standartą iki antros klasės (6 metų amžiaus).
- EEFL: fonetinis mokymo metodas padidina pažangą per penkis mėnesius (nedidelės išlaidos, svarūs įrodymai).
- Yra įrodymų, kad sintetinis-fonetinis metodas padėjo išmokti skaityti palankių sąlygų neturintiems vaikams.

Kaip ši reforma buvo įtvirtinta?

Visose 3 500 pradinių mokyklų:

- Ministerijos direktyva
- Daugelis mokytojų jau taikė šį metodą.
- Visiems mokytojams siūlomas profesinis tobulėjimas, o nauji mokytojai apmokomi prieš pradėdant dirbti pirmą kartą.
- Fonetinis mokymo metodas įtrauktas į „Ofsted“ tikrinimo sistemą.

Anglijos ugdymo turinio reforma – kritikai

Tačiau ne visi palankiai vertina fonetinį metodą:

- Testai parodo, kaip vaikams sekasi mokytis skaityti pagal fonetinį metodą, o ne skaitymo įgūdžius (UCL, 2022 m.).
- Pagal PISA tyrimus, skaitymo rezultatai pagerėjo tik nežymiai.
- Fonetinis metodas savaime neskatina pomėgio skaityti.
- Mišrus metodas būtų tinkamesnis: mokytojams turėtų būti suteikiama daugiau lankstumo, kad jie galėtų atsižvelgti į individualius vaikų poreikius.

Nepamirškite: išklauskite tiek kritikus, tiek šalininkus.

Škotijos ugdymo turinio reforma

2021 m. EBPO ataskaita

Po dešimties metų:

- Mokiniai iš sudėtingos socialinės ir ekonominės aplinkos yra atsparesni.
- Duomenys apie pasiekimus rodo bendrą gerėjimo tendenciją.
- Mokiniai demonstruoja teigiamą požiūrį ir ryšius su mokykla.
- Mažėja žalingas elgesys – rūkymas, alkoholio vartojimas, destruktivus elgesys.

Škotijos ugdymo turinio reforma

- Škotijoje mokytojai yra gerai parengti ir gerbiami specialistai.
- Mokyklų vadovai išsiugdė stiprius pedagoginio vadovavimo gebėjimus.
- Tiek vadovai, tiek mokytojai pasiryžę taikyti įvairius mokymo metodus ir jau įrodė, kad geba kurti mokymo programas skirtingose mokyklose.
- Mokymo programų rengimas ir nuolatinis tobulinimas reikalauja specialistų laiko ir pastangų – mokyklos tai gali pasiekti tik gaudamos nuolatinę sistemos paramą.

EBPO, 2021 m.

Škotijos ugdymo turinio reforma

Ar rezultatai tik teigiami?

- Prastėja matematikos mokymosi rezultatai.
- Reikia peržiūrėti mokymo programas, skirtas 15–18 m. moksleiviams.
- Pandemija neproporcingai ir neigiamai paveikė mokinius iš sudėtingos socialinės ir ekonominės aplinkos.

Nepamirškite: mokymo programos turi būti nuolat peržiūrimos.

Ugdymo turinio reformos Škotijoje palaikymas

Iššūkis dėl pasiekimų

- Įvesta 2016 m., siekiant sumažinti mokinių, ypač iš nepalankioje padėtyje esančių šeimų, pasiekimų atotrūkį.
- Mokykloms skiriamas papildomas finansavimas konkreitiems mokiniams paremti.
- Škotijos parlamentinis komitetas (2022 m.) pripažįsta ir įvertina puikų atskirų mokyklų ir vietos valdžios institucijų darbą – mokytojų bei vadovų įsipareigojimas yra stulbinantis ir įkvepiantis.
- Tačiau organizacija „Audit Scotland“ nustatė, kad su skurdu susijęs pasiekimų atotrūkis išlieka didelis, o pažanga jį mažinant – nedidelė. Be to, nelygybę dar labiau padidino COVID-19.

Ugdymo turinio reformos Škotijoje palaikymas

- Iššūkis dėl pasiekimų pagilino žinias ir supratimą apie kliūtis, su kuriomis susiduria patiriantys skurdą vaikai ir jaunuoliai, ir apie tai, kokios priemonės veiksmingos siekiant jas įveikti.
- Svarbu suvokti, kokių mastu pandemija turėjo įtakos su skurdu susijusio pasiekimų atotrūkio mažinimui.
- Būtina nustatyti atspirties tašką, kuriuo būtų grindžiami tikslai po pandemijos – Škotijos vyriausybė turi nustatyti atspirties tašką nacionaliniu mastu, pagal kurį būtų vertinama pažanga mažinant pasiekimų atotrūkį po pandemijos.

Diskusija grupėse

Atsižvelgdami į 2021 m. EBPO duomenis ir kitų šalių pavyzdžius, kaip stebėsite ugdymo turinio reformos poveikį mokinių rezultatams? Aptarkite savo grupėse ir paskirkite kolegą (-ę), kuris (-i) pasidalys pagrindinėmis mintimis, išsakytomis jūsų grupėje.

Ugdymo turinio reformos procesas – kultūrinė nauda

- Leidžia profesijai remtis mokslinių tyrimų duomenimis ir geriausios praktikos pavyzdžiais.
- Skatina sutelkti dėmesį į sritis, kurių tobulinimo poreikis susiklostė istoriškai, pvz., kai kurių mokinių grupių pasiekimus.
- Suteikia profesijai energijos ir entuziazmo.
- Leidžia rasti kūrybiškus ir novatoriškus iš pirmo žvilgsnio sunkiai išsprendžiamų problemų sprendimus.
- Sukuria įtraukią darbo aplinką, kurioje gali dalyvauti visi švietimo bendruomenės nariai.

Ugdymo turinio reforma – potenciali nauda

- Didina visos sistemos – mokytojų, tėvų, mokinių – ambicijas ir motyvaciją.
- Kelia kartelę: gerina mokymo kokybę visuose lygmenyse – gerai dirbantys specialistai tampa puikiais, vidutiniškai dirbantys – gerais ir t. t.
- Gerina mokinių mokymosi patirtį – jie tampa aktyvesni ir labiau įsitraukę.
- Gerina visų mokinių, ypač iš nepalankioje padėtyje esančių šeimų, mokymosi rezultatus.
- Suteikia jauniems žmonėms galimybę įsitraukti į darbo rinką turint labai reikalingų įgūdžių.

Ugdymo turinio reforma – pavojai

Ar ugdymo turinio reforma padės pasiekti greitesnę pažangą ir geresnius mokymosi rezultatus?

- Pokyčiai iš pradžių gali pabloginti tiek mokytojų, tiek mokinių darbo rezultatus.
- Mokyklų tikrinimo ir egzaminavimo sistema keičiasi ne taip sparčiai kaip reforma.
- Kai kurios mokyklos, mokytojai ar tėvai gali nepritarti reformai.
- Mokymų ir (arba) išteklių, reikalingų pokyčiams įgyvendinti, trūkumas.
- Nauji metodai gali būti palankesni tam tikroms mokinių grupėms.
- **Ar yra kitų pavojų?**

Diskusija grupėse

Remdamiesi savo žiniomis apie ugdymo turinio reformą, įvardykite, kokie reformos aspektai padės pagerinti mokinių pažangą?

Kokius pagrindinius pavojus galėtumėte išskirti?

Paskirkite kolegą (-ę), kuris (-i) pasidalys pagrindinėmis mintimis, išsakytomis jūsų grupėje.

1 dalis. Mokymosi siekiniai

- Pasidalyti veiksmais, kurių galite imtis, kad prisidėtumėte prie mokinių rezultatų gerinimo.
- Išnagrinėti tarptautinius pavyzdžius, rodančius ugdymo turinio reformos poveikį mokinių rezultatams.
- Apsvarstyti ugdymo turinio reformos vaidmenį ir jos teikiamą naudą gerinant mokinių rezultatus.
- Apžvelgti galimus pavojus mokinių rezultatams, susijusius su ugdymo turinio reformos įgyvendinimu.

Pertraukėlė

Dabar padarykime 15 min. pertraukėlę. Jei esate mokyklos vadovas (-ė), prašome kuo greičiau grįžti prie savo ekranų ir įjungti kameras, kad žinotume, jog esate pasirengę pradėti antrąją dalį.

Ačiū!

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

EUROPOS
SOCIALINIO
FONDO
AGENTŪRA

Kuriamė
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

Finansuojama Europos socialinio fondo lėšomis

2 tema

Aukštesnių pasiekimų tarpdisciplininių temų integravimo ir dalykų subendrinimo didaktika

2-asis internetinis seminaras – 2 dalis

**Rezultatų gerinimas vykdant ugdymo turinio reformą
Mokyklų vadovai**

Jane Doughty ir Jane English

2022 m. spalio 6 d., ketvirtadienis

2 dalis. Mokymosi siekiniai

- Apsvarstyti mokyklų vadovų vaidmenį stebint mokinių pažangą – tarptautiniai įrodymai ir praktika.
- Remiantis tarptautiniais tyrimais įvertinti visos mokyklos stebėsenos, vertinimo ir tikrinimo (SSE) sistemas.
- Pasidalyti patirtimi, kaip Lietuvos mokyklų vadovai stebi mokinių pažangą savo mokyklose.
- Atsižvelgti į mokinių mokymosi ir (arba) metakognityvinius įgūdžius – tarptautiniai įrodymai ir praktika.
- Aptarti veiksmus, kurių imatės, kai mokinių pažanga yra maža.

Švietimas Lietuvoje – svarbiausi faktai (EBPO, 2017 m.)

- Pažangumo lygis nėra aukštas.
- Nedaug Lietuvos moksleivių išlaiko aukščiausią pažangumo lygį.
- Lietuvos 15-mečių pasiekimai žemesni nei kaimyninių Baltijos šalių moksleivių.

Švietimas Lietuvoje – svarbiausi faktai (EBPO, 2017 m.)

Iš EBPO 2017 m. ataskaitos žinome, kad veiklos rezultatų stebėseną nėra tokia gera, kokia turėtų būti.

„**Stiprinant veiklos rezultatų stebėseną** ir užtikrinant kokybės gerinimą, reikia atidžiai stebėti veiklos rezultatus.

Lietuva yra įdiegusi duomenų sistemas ir mokyklų veiklos kokybės vertinimo sistemą, **tačiau šios priemonės nebuvo iki galo panaudotos** siekiant pagerinti mokymą, vadovavimą ar užtikrinti kokybę.“

EBPO Lietuvos mokinių rezultatai, PISA 2018 m.

Skaitymo gebėjimų vertinime, kuris buvo pagrindinė 2018 m. PISA tyrimo tema, Lietuvos penkiolikmečiai surinko 476 taškus, palyginti su 487 taškų vidurkiu EBPO šalyse.

Merginų rezultatai geresni nei vaikinų - statistiškai reikšmingas skirtumas yra 39 balai (EBPO vidurkis: merginų rezultatai geresni 30 balų).

Mokinių pažangos stebėseną ir vertinimą

Mokyklos vadovo vaidmuo

- Koks jūsų vaidmuo atliekant mokinių pažangos stebėseną ir vertinimą?
- Kokią informaciją turite?
- Kaip šią informaciją naudojate?
- Kaip savo mokyklos duomenis lyginate su vietos, regiono ir šalies mokyklų rezultatais?
- Kaip nusprendžiate, kokių veiksmų imtis, jei to prireikia?

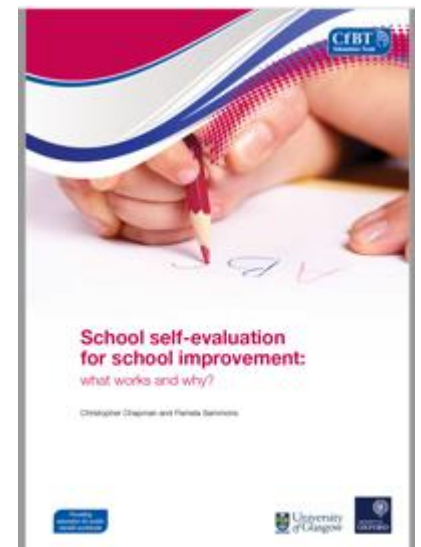
Prašome atsižvelgti į šiuos klausimus, kol svarstysime tarptautinės praktikos pavyzdžius.

Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas / tikrinimas

„Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas – tai procesas, kurio metu mokyklos personalo darbuotojai pateikia įžvalgas apie savo veiklos efektyvumą ir nustato veiklos sritis, kurios padėtų skatinti mokinių tobulėjimą bei mokymosi kokybės kėlimą.“

Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas ir gerinimas. Kokios priemonės efektyvios ir kodėl? Chapman ir Sammons, 2013 m.

Mokyklos veiklos stebėseną, vertinimą ir tikrinimą yra labai svarbūs veiksniai norint suprasti mokinių pažangą.

www.britishcouncil.org

Finansuojama Europos socialinio fondo lėšomis

SSE – dabartinis statusas

„Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas (*school self-evaluation*, SSE), apibūdinamas kaip įrodymais grindžiamas tobulinimo mechanizmas, daugumoje švietimo sistemų įgauna vis didesnę reikšmę ir daugelyje jurisdikcijų tapo numatomu arba teisiniu reikalavimu mokykloms.“ (EBPO, 2013 m.)

ir

Jis **privalomas** dviejuose trečdaliuose Europos šalių (Europos Komisija / EACEA / „Eurydice“, 2015 m.)

**Ar SSE yra privalomas Lietuvoje ir kaip jį įgyvendinate?
Įjunkite mikrofonus ir pasidalykite mintimis.**

Tarptautinė patirtis

Daugumoje švietimo sistemų mokyklų veiklos vertinimo sistema keitėsi – nuo atitikties mokyklų tikrinimo reikalavimams pereita prie vidinės patikros arba mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo (SSE). Brown ir kt., 2018 m.

Daugelis pasaulyje veikiančių mokyklų tikrinimo sistemų, įskaitant, pavyzdžiui, Airijos Švietimo ir įgūdžių departamentą, Škotijos Švietimo tarnybą (DES), Naujosios Zelandijos Švietimo vertinimo tarnybą, šiuo metu **SSE ir išorinį veiklos vertinimą laiko vienas kitą papildančiais mokyklų tobulinimo procesais.**

SSE ir išorinis veiklos vertinimas dabar suvokiami kaip abipusiškai naudingi vienas kitam ir kaip nuolatinio mokyklos tobulinimo proceso dalis.

EBPO, 2018 m.

Tarptautinė patirtis

Mokinių vaidmuo SSE

Brown ir kt. (2021 m.) atkreipė dėmesį į mokinių vaidmenis, rekomenduojamus keturių Europos šalių nacionalinėse SSE gairėse:

- grįžtamojo ryšio teikimo vaidmuo (Airija);
- atstovavimo SSE komandai ir grįžtamojo ryšio teikimo vaidmuo (Portugalija ir Turkija);
- rekomenduojama, tačiau nėra nacionalinių gairių dėl mokinių vaidmens SSE (Belgija).

Airijos mokyklose atliktame tyrime, kuriame buvo nagrinėjami duomenys, naudojami SSE tikslais, 12 iš 13 mokyklų konsultavosi su mokiniais dėl jų požiūrio į skaičiavimo ir raštingumo įgūdžius, mokymą ir mokymąsi bei mokinių elgesį. Mokiniai pildė apklausas, kurios buvo naudojamos mokyklų SSE ataskaitose, taip pat jomis buvo remiamasi nustatant bazinius duomenis, reikalingus tikslams nustatyti ir tobulinimo planams parengti. (O'Brien ir kt., 2019 m.)

Tarptautinė patirtis – kas lemia veiksmingą mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą?

Savaime tobulėjančioms mokykloms reikalinga kultūra, įpareigojanti ir skatinanti pripažinti savarankiško įsivertinimo vertę, o ne žvelgti į tai kaip į priemonę, vykdomą prieš išorinį patikrinimą (Macbeath, 1999 m.).

Bendradarbiavimas – esminis savaime tobulėjančios mokyklos kultūros elementas. Bendradarbiavimu pagrįstos pedagoginės praktikos, pavyzdžiui, tarpusavio vertinimo ir besimokančiųjų grįžtamojo ryšio, įtvirtinimas leidžia visoms suinteresuotosioms šalims jaustis vertinamoms prisidedant prie mokyklos tobulinimo.

Singapūre ir Estijoje, kur siekiant tobulinti mokyklas naudojamas įsivertinimo metodas, įsitraukimo į savęs ar kolegų vertinimą lygis yra gerokai aukštesnis, palyginti su EBPO ir TALIS vidurkais (EBPO, 2020 m.).

Tarptautiniai pavyzdžiai – Ontarijas, Kanada

Siekiant užtikrinti, kad SSE būtų sėkmingas, Ontarijuje buvo sukurta lyderystės sistema, skirta ugdyti pagrindinius lyderystės gebėjimus, reikalingus savaime tobulėjančioje švietimo sistemoje.

Vadovai turi gebėti:

- a. nustatyti aiškius ir įgyvendinamus geresnės praktikos tikslus;
- b. suderinti išteklių paskirstymą su mokyklos tobulinimo prioritetais;
- c. skatinti bendradarbiavimu pagrįstą mokymosi kultūrą mokykloje;
- d. veiksmingai naudoti duomenis ir skatinti jų naudojimą;
- e. veiksmingai įsitraukti į svarbius pokalbius dėl mokyklos tobulinimo.

Tarptautinis pavyzdys – Anglija

- 2004 m. mokyklų veiklos kokybės įsivertinimą skatino atlikti Vyriausybė.
- Prieš „Ofsted“ patikrinimą mokykloje buvo būtina užpildyti SEF formą.
- Tačiau tai nepadėjo tobulinti mokyklos, o skatino „žymėti langelius“ ir sutelkti dėmesį į valdymo procesus.
- Per pastarąjį dešimtmetį SSE procesai buvo labai reikšmingi mokykloms – įrodymai „Ofsted“ patikrinimuose, atsakant į klausimą „kaip gerai pažįstate savo mokyklą“.

Anglija – SSE tikslas

JK mokyklų vadovų teigimu, SSE tikslas yra:

- pasirengti patikrinimui;
- tobulinti mokyklos standartus;
- skatinti profesinį tobulėjimą;
- didinti mokyklos pajėgumą reaguoti į pokyčius ir juos valdyti.

Koks yra Lietuvos mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo tikslas?

- Asmeninio ir profesinio tobulėjimo vystymas ir švietimo kokybės gerinimas?
- Veiklos stebėjimas ir standartų reglamentavimas?

Įjunkite mikrofonus ir pasidalykite mintimis.

Kas lemia veiksmingą mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą?

Šeši bendri veiksmingų vertinimo sistemų elementai:

- a. lyderystė mokykloje;
- b. nacionalinė paramos sistema;
- c. mokyklos kultūra;
- d. gebėjimas vertinti ir naudoti duomenis;
- e. kritinis požiūris;
- f. suinteresuotųjų šalių įsitraukimas.

Priminimas – mokinių pasiekimų reikšmė

*Mokinių pasiekimus sudaro
dvi dalys*

Žinios – geras ar aukštesnis nei įprastas bendras mokymosi lygis.

Pažanga – gali būti apibūdinama kaip pažanga, kurią mokiniai padarė nuo pradinio taško.

Mokinių pasiekimai

Pasiekimai = žinios + pažanga

Priminimas – mokinių pasiekimų reikšmė

Stabtelėkime...

Ar galime padaryti pertraukėlę ir patikslinti terminiją?

Ar žinių ir pažangos apibrėžtys atitinka lietuvišką terminiją?

Diskusija grupėse

Apmąstydami SSE praktiką Lietuvos mokyklose ir remdamiesi tarptautiniais įrodymais, kai stebite ir vertinate mokinių pažangą, kokius metodus naudojate duomenims rinkti?

Nurodykite tris svarbiausias savo grupės mintis.

Paskirkite kolegą (-ę), kuris (-i) pasidalys pagrindinėmis mintimis, išsakytomis jūsų grupėje.

Įsivertinimo priemonės

- Pamokų stebėjimas ir grįžtamasis ryšys
- Apsilankymai klasėse
- Mokinių, darbuotojų, tėvų tikslinės grupės
- Mokinių, darbuotojų, tėvų apklausos
- Mokinių veiklos sekimas visos dienos metu
- Atliktų užduočių nagrinėjimas
- Mokymosi rezultatų duomenys
- Mokytojų veiklos rezultatų klasėse duomenys

Kurios iš išvardytų priemonių, jūsų manymu, suteiktų vertingos informacijos apie mokinių pažangą?

- Pažanga – per pamoką / pamokų ciklą
- Pažanga per trimestrą
- Pažanga per mokslo metus

Pažangos stebėseną – informacijos šaltiniai

Vertinimo duomenys

- Apibendrinamasis vertinimas: pvz., testų rezultatai suteikia informacijos apie mokinių žinias ir, jei yra baziniai duomenys, apie mokinių pasiekimus.
- Formuojamasis vertinimas: pvz., grįžtamojo ryšio kokybė knygose arba žodžiu per pamokas padeda įvertinti mokinių daromą pažangą.

Tiek apibendrinamasis, tiek formuojamasis vertinimas gali padėti siekti pažangos:

- Parodant mokiniams, ką daryti, kad pagerėtų jų rezultatai.
- Sudarant sąlygas mokytojams pritaikyti mokymo metodus atsižvelgiant į vertinimo išvadas.

Pasiekimų, gebėjimų ir pažangos stebėjimas

Mokyklos vadovo vaidmuo stebint pažangą:

- Reguliarūs susitikimai su dalykų vadovais, skirti duomenų peržiūrai
- Ryšio palaikymas lankantis klasėse
- Diskusijos su moksleiviais tikslinėse grupėse
- Trimestro duomenų analizė – pagal metus, grupę, dalyką, klasę
- Pratybų sąsiuvinių pavyzdžių peržiūra

Nelaukite mokslo metų pabaigos – gali būti per vėlu!

Pasiekimų, gebėjimų ir pažangos stebėjimas

- Duomenys apie žinias
- Duomenys apie pažangą
- Mokiniam keliama tikslai
- Darbuotojams keliama tikslai
- Dabartiniai duomenys
- Duomenys, sukaupti per tam tikrą laiką (pastaruosius 6 mėn.)
- Pagal amžiaus grupę
- Pagal dalyką
- Besimokančiųjų grupės (vaikinai, merginos, neturintys palankių sąlygų)
- Palyginimas su regioniniais / nacionaliniais duomenimis

www.britishcouncil.org

EBPO tyrimas – didelis pavojus (83 %), kad rezultatai bus prasti

- Socialiai ir ekonomiškai pažeidžiama mergina
- Vienišas tėvas ar motina
- Kaimo vietovė
- Imigrantų aplinka
- Namuose ir mokykloje kalbama skirtingomis kalbomis
- Nėra ikimokyklinio ugdymo
- Klasės kurso kartojimas
- Dabar mokosi profesinėje mokykloje

Kodėl mokiniai nedaro pažangos?

Priežastys, kodėl mokiniai prastai mokosi:

- Mokiniai atsiduria ydingame rate, kuriame nepasiekia gerų rezultatų
- Pagrindinių įgūdžių stoka, pavyzdžiui, prasti skaitymo ir rašymo įgūdžiai
- Sumažėjusi motyvacija dėl praeities nesėkmių – trūksta pasitikėjimo savimi
- Negebėjimas suprasti, ko mokoma
- Prastas mokyklos lankymas – sveikatos problemos
- Žemi mokytojų lūkesčiai
- Daugelio veiksnių derinys
- **Kas nors dar?**

Diskusija grupėse

Pasidalykite mintimis apie mokinių pažangą jūsų mokykloje.
Paaiškinkite, ką darote, kad pagerintumėte mokinių pažangą.
Galite pasirinkti konkrečią amžiaus grupę arba dalyką, apie kurį norite kalbėti.

Paskirkite kolegą (-ę), kuris (-i) pasidalys pagrindinėmis mintimis, išsakytomis jūsų grupėje.

Pertrauka

Dabar padarykime 30 min. pertrauką. Prašome kuo greičiau grįžti prie savo ekranų ir įjungti kameras, kad žinotume, jog esate pasirengę tęsti.

Ačiū!

Mokyklos vadovo vaidmuo gerinant mokinių pažangą

Mokyklos kultūra:

- Nustatykite aukštus lūkesčius darbuotojams, mokiniams ir tėvams.
- Sukurkite pozityvią „galime tai pasiekti“ kultūrą.
- Apdovanokite ne tik už pasiekimus, bet ir už pastangas.
- Įvertinkite pažangą visuose lygmenyse.
- Sukurkite saugią ir darnią aplinką.

Ką dar galėtumėte padaryti?

Mokyklos vadovo vaidmuo gerinant mokinių pažangą

Mokyklos vadovybė:

- Parenkite formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo politiką – stebėkite jos taikymą.
- Sukurkite veiksmingas duomenų rinkimo sistemas.
- Susipažinkite su duomenimis ir naudokite juos protingai – nerinkite per daug duomenų.
- Užtikrinkite mokytojų atskaitomybę dėl mokinių pažangos ir rezultatų.
- Įtraukite tėvus į dukros ar sūnaus pažangos stebėseną.
- Sutelkite dėmesį į strategijas, kurios daro įtaką mokinių pažangai.

Kas turi didžiausią įtaką mokymosi rezultatams?

Kurie iš šių veiksnių turi didžiausią įtaką mokymosi rezultatams?

Kuris veiksnys svarbiausias?

Mokinių judumas

Diskusijos klasėse

Grįžtamasis ryšys

Mokymasis, pagrįstas bendradarbiavimu

Individualizuotas mokymas

Mokymosi įgūdžiai

Mokinių tikslų sau kėlimas

Atvirojo plano mokymosi erdvės

Kai būtina, mokinių palikimas antriems metams

Hattie, 2012 m.

Pažangos gerinimas – veiksmingos strategijos

Strategija	Sąnaudos	Įrodymai	Pažanga mėnesiais
Grįžtamojo ryšio teikimas mokiniams	£	++++	+ 6
Individualizuotas mokymas	£	++	+ 4
Meistriškumo ugdymas	£	++	+ 5
Metakognityviniai įgūdžiai	£	++++	+ 7
Grupavimas / srautinis mokymas	£	+	0
Grupavimas pagal pasiekimus	£	+	+2
Metų kartojimas	£££££	++	-3
			Švietimo labdaros fondas, 2022 m.

Metakognityviniai įgūdžiai

Iš turimų duomenų matyti, kad tinkamas metakognityvinių strategijų, leidžiančių mokiniams suvokti savo pačių mokymąsi, taikymas gali prilygti papildomai +7 mėnesių pažangai.

(Švietimo labdaros fondas, 2020 m.)

www.britishcouncil.org

Finansuojama Europos socialinio fondo lėšomis

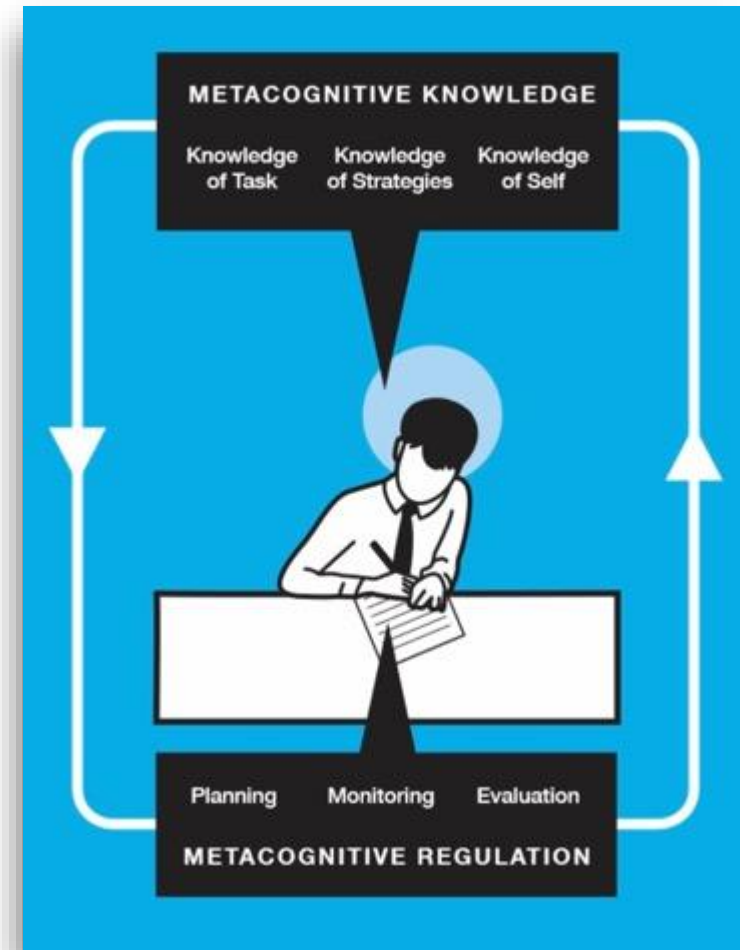
Metakognityviniai įgūdžiai – kas tai?

<https://www.youtube.com/watch?v=HZrUWvfU6VU>

Ką reiškia metakognityvinės strategijos?

- „suvokimas apie suvokimą“
- „mąstymas apie mąstymą“
- „žinojimas apie žinojimą“
- „žinojimas apie savo sąmoningumą“

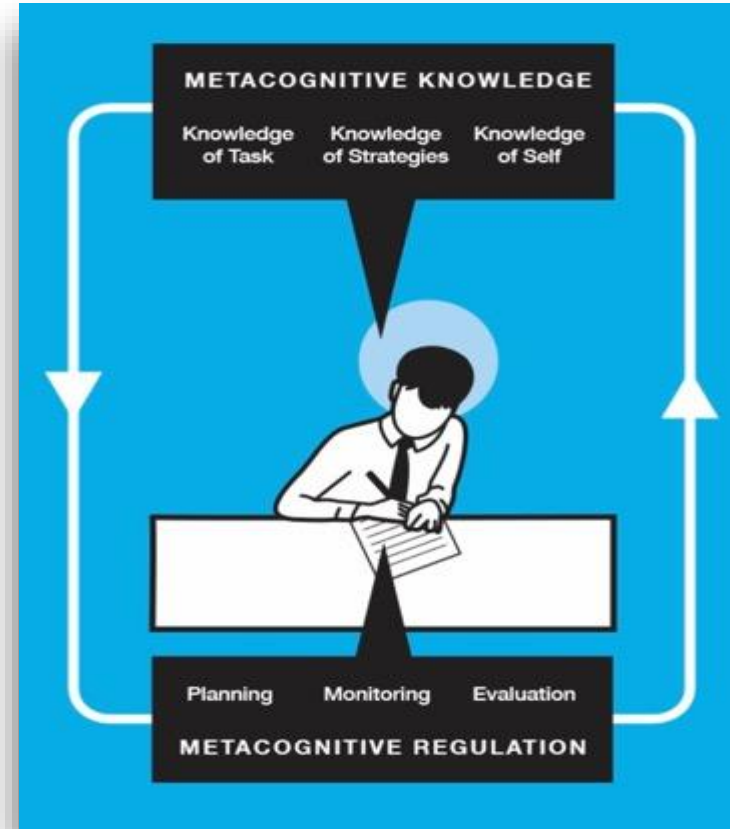
Švietimo labdaros fondas

Ką reiškia metakognityvinės strategijos?

Nuotrauka: www.pexels.com

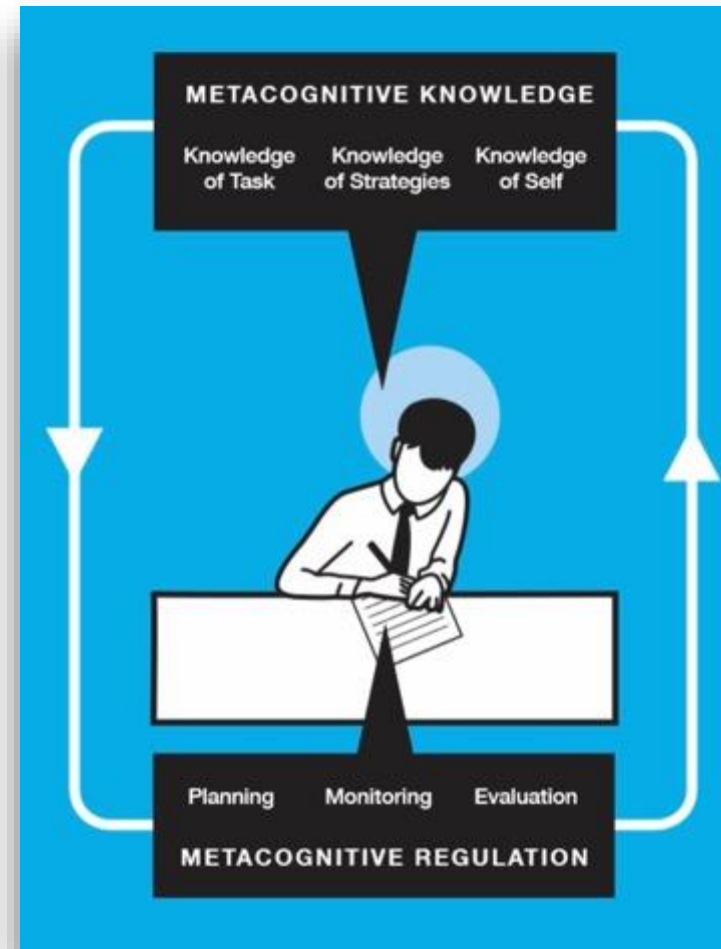
Švietimo labdaros fondas

Ką reiškia metakognityvinės strategijos?

Nuotrauka: www.pexels.com

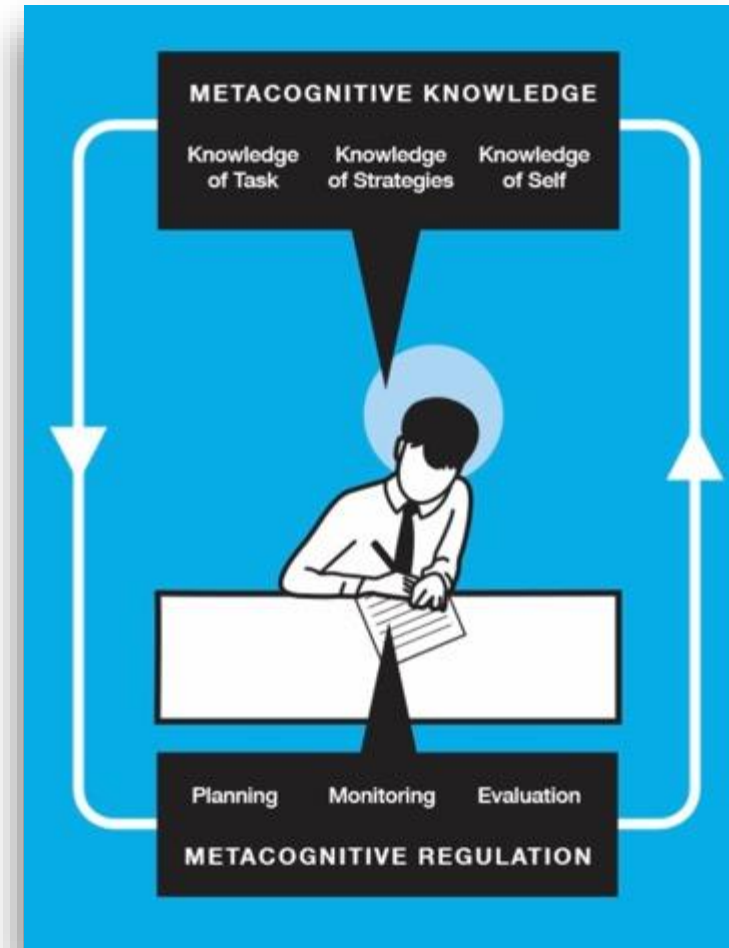
Švietimo labdaros fondas

Ką reiškia metakognityvinės strategijos?

Nuotrauka: www.pexels.com

Švietimo labdaros fondas

Ką reiškia metakognityvinės strategijos?

Kaip pasitelkiami savireguliacijos įgūdžiai?

Zimmerman aiškiai apibūdina, kaip elgiasi sėkmingai savireguliacijos įgūdžius pritaikantis mokinys:

„Tokie mokiniai aktyviai mokosi, nes žino savo stiprybes ir silpnybes, juos skatina asmeniniai tikslai ir jie remiasi konkrečioms užduotims pasitelkiamomis strategijomis, pvz., aritmetinės sudėties strategija, siekiant patikrinti atimties užduočių sprendimų tikslumą. Tokie mokiniai stebi savo elgesį nusistatytų tikslų atžvilgiu ir apmąsto savo mokymosi efektyvumą. Tai didina pasitenkinimą savo rezultatais ir motyvaciją toliau gerinti mokymosi metodus.“

Zimmerman, B.J. (2010 m.)

Atminkite, kad...

- Efektyviausiai besimokantieji pasitelkia savireguliacijos įgūdžius ir formuoja savo mokymosi metodus, todėl...
- Metakognityvinių įgūdžių ugdymas yra labai veiksmingas metodas, ypač padedantis pagerinti mokinių, neturinčių palankių sąlygų, pasiekimus.
- To galima išmokti.
- Tai ypač veiksminga, kai mokomasi konkretaus dalyko.

Išvalgos

Atsižvelgdami į šiandienos internetinio seminaro metu įgytas žinias, kokių tolesnių veiksmų imsitės mokykloje, kad pagerintumėte mokinių pažangą ir taip išspręstumėte prastų pasiekimų problemą?

Ijunkite mikrofonus ir pasidalykite mintimis.

2 dalis. Mokymosi siekiniai

- Apsvarstyti mokyklų vadovų vaidmenį stebint mokinių pažangą – tarptautiniai įrodymai ir praktika.
- Remiantis tarptautiniais tyrimais įvertinti visos mokyklos stebėsenos, vertinimo ir tikrinimo (SSE) sistemas.
- Pasidalyti patirtimi, kaip Lietuvos mokyklų vadovai stebi mokinių pažangą savo mokyklose.
- Atsižvelgti į mokinių mokymosi ir (arba) metakognityvinius įgūdžius – tarptautiniai įrodymai ir praktika.
- Aptarti veiksmus, kurių imatės, kai mokinių pažanga yra nepakankama.

Ačiū!

Dėkojame už jūsų dalyvavimą.

Laukiame jūsų kitame internetiniame seminare, kuris vyks

2022 m. spalio 14 d.